

ЛІНГВОДИДАКТИКА

УДК 378.016:811.161.2-054.62

С. О. Марцин

ТЕКСТОЦЕНТРИЧНИЙ ПІДХІД НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ: ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Стаття присвячена проблемі реалізації текстоцентричного підходу на заняттях з української мови як іноземної для формування соціокультурної компетентності здобувачів освіти. Визначено лінгвістичні й лінгводидактичні засади текстоцентричного підходу, з'ясовано його роль у формуванні соціокультурної компетентності в іноземних здобувачів, окреслено основні текстологічні знання і текстотворчі вміння та навички, визначено критерії відбору текстів, запропоновано систему вправ і завдань.

Ключові слова: *текст, текстоцентричний підхід, соціокультурна компетентність, лінгвістика, лінгводидактика, вправи.*

Martsyn S. Text-Centric Approach in Ukrainian Language Lessons as a Foreign Language: Formation of Socio-Cultural Competencies of Students.
The use of Ukrainian as a foreign language text-centric approach including socio-cultural texts will help the applicant not only to master the language system and acquire speaking skills but also to learn the features of the functioning of language units in the text.

The purpose of the article is to find out the role of the text-centric approach in the formation of socio-cultural competence of foreign applicants, to present the criteria for text selection and the system of exercises and tasks aimed at forming the socio-cultural personality.

There are several options for using texts in Ukrainian as foreign language lessons, but in our opinion, the most appropriate option is when applicants get acquainted with the text of cultural orientation, which promotes interest in the nation, its language, culture, history, spiritual values. Then the students discover and study the linguistic phenomena related to the topic, which was considered in the previous lesson, as well as find unfamiliar words in it, find out their meaning, which helps to replenish the vocabulary.

To choose the right text you need to take into account the features of the foreign audience, the potential of the text for the development of communication and speaking skills, the socio-cultural potential and the aesthetic value of the text.

The text-centric approach to studying Ukrainian as a foreign language contributes to the formation of the socio-cultural personality of the foreign applicant. Reading texts of cultural orientation develops thinking of foreign students, promotes awareness of the peculiarities of the Ukrainian language system, the development of communicative and socio-cultural competence, and increases interest in this world.

Key words: *text, text-centric approach, socio-cultural competencies, linguistics, linguodidactics, exercises.*

Вступ

З кожним роком у закладах вищої освіти збільшується кількість іноземних здобувачів, що є представниками різних соціокультурних сфер спілкування. Вступаючи на навчання, іноземці мають не лише мовленнєвий бар'єр, а й потрапляють у соціокультурне середовище, яке їм дуже важко сприймати, оскільки етикет, звичаї, одяг, кулінарні традиції, історія значно відрізняються. Тому важливим вбачається викладання української мови іноземним здобувачам з урахуванням соціокультурного контексту, адже мова стає не лише засобом набуття професії, а й соціалізації в новій культурі.

Володіння українською мовою, сформованість навичок комунікативної поведінки у відповідних ситуаціях академічного, професійного й повсякденного спілкування є важливою умовою входження в соціум для іноземних здобувачів.

Використання на заняттях української мови як іноземної текстцентричного підходу, зокрема текстів соціокультурного спрямування, допоможе здобувачеві не лише засвоїти мовну систему й набути мовленнєвих умінь та навичок, а й пізнати особливості функціонування мовних одиниць у тексті.

У працях українських філологів і педагогів проблема формування соціокультурної компетентності здебільшого була досліджена в аспекті навчання в початковій та основній школі. Лише окремі праці присвячено формуванню соціокультурної компетентності здобувачів філологічних і нефілологічних факультетів (Білик, 2015; Галенко, 2012; Киливник, 2019; Усик, 2010, Чернуха, & Мурзіна, 2009, Ярмолук, 2008 та ін.).

Вивчення мовних явищ на основі тексту не є новим у шкільній і вишівській методиці навчання української мови. У лінгводидактиці текстцентричний підхід до навчання мови досліджували учені-методисти (О. Глазова (2013), Т. Донченко (2001), М. Пентилюк (1999),

Г. Шелехова (1998), Л. Шиянюк (2010)). Проте наявність текстів у підручниках, посібниках чи збірниках вправ ще не забезпечує текстоцентричного підходу до вивчення мови. Він відповідає основним завданням вивчення української мови, за якого “епіцентром” заняття стає текст. Він слугує засобом виховання всебічно розвиненої, творчої, національно свідомої, духовно багатой особистості, що комунікативно виправдано вміє користуватися мовними засобами в усіх сферах суспільної діяльності. Тому актуальним є виділення й обґрунтування ефективності застосування текстоцентричного підходу під час формування не лише мовленнєвих умінь та навичок, а й соціокультурних компетентностей.

Мета статті – з’ясувати роль текстоцентричного підходу у формуванні соціокультурної компетентності іноземних здобувачів, подати критерії відбору текстів та систему вправ і завдань, спрямовану на формування соціокультурної особистості. Завдання дослідження: 1) окреслити лінгвістичні й лінгводидактичні засади текстоцентричного підходу; 2) з’ясувати його роль у формуванні соціокультурної компетентності в іноземних здобувачів; 3) окреслити основні текстологічні знання та текстотворчі вміння й навички; 4) визначити критерії відбору текстів, запропонувати систему вправ і завдань.

Методи дослідження

Для розв’язання поставленої мети було застосовано методи теоретичного аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення та систематизації наукової літератури з педагогіки, лінгводидактики, психології, психолінгвістики, мовознавства; аналізу педагогічного досвіду педагогічних закладів вищої освіти з досліджуваної проблеми.

Виклад основного матеріалу

Текстоцентричний підхід є багатофункціональним, на його тлі здобувачі освіти можуть засвоювати мовні знання, формувати мовленнєві вміння та навички, досягнути структуру тексту й функції мовних одиниць у ньому, що сприяє формуванню й розвитку комунікативних компетентностей.

Формування мовної особистості неможливе без роботи з текстом. Його використання як основного засобу навчання сприяє тому, що здобувачі опановують способи розв’язання навчально-мовних,

мовленневих і правописних завдань. Вивчення мовних одиниць здійснюється на основі аналізу тексту в єдності змісту та форми, що дає змогу тісніше поєднати засвоєння лінгвістичних знань із формуванням мовленневих умінь і навичок, розв'язанням різного роду завдань виховання й розвитку іноземних здобувачів, а також мотиваційного забезпечення освітнього процесу, тому навчання на текстовій основі є найефективнішим.

Текст на заняттях з української мови як іноземної може слугувати не тільки як тло для закріплення мовних і мовленневих умінь та навичок, а й джерелом формування соціокультурної компетенції здобувача освіти.

Соціокультурна компетентність – це набута в процесі навчання інтегрована здатність особистості, що охоплює лінгво-, країнознавчі знання, систему уявлень про національні традиції, звичаї, реалії країни, норми мовленневої та немовленневої поведінки її етнічних представників, вміння адекватно реагувати й будувати власну поведінку відповідно до цих особливостей і норм (Кухарчук, 2015: 287).

Формування в студентів соціокультурної компетентності передбачає наявність знань про національно-культурні особливості країни, мова якої вивчається, про норми мовленневої та немовленневої поведінки її носіїв і вміння будувати свою поведінку відповідно до цих особливостей і норм (Чернуха, & Мурзіна, 2009: 167).

Соціокультурна компетентність є цілісною системою взаємопов'язаних змістових компонентів:

– *етнокультурознавчої компетенції* – знання про народ – носія і творця культури, національний характер, суспільно-державний устрій, здобутки в галузі освіти, культури, особливості побуту, традиції, звичаї;

– *етнолінгвістичної компетенції* – здатності сприймати мову в її культуроносній функції, з національно-культурними особливостями, що містить знання мовних одиниць, зокрема з національно-культурним компонентом семантики, і вміння використовувати їх відповідно до соціально-мовленневих ситуацій;

– *соціолінгвістичної компетенції* – знання особливостей національного мовленневого етикету й невербальної поведінки та навички врахування їх у реальних життєвих ситуаціях, здатність організувати мовленнєве спілкування відповідно до комунікативної ситуації,

соціальних норм поведінки та соціального статусу комунікантів (Усик, 2010: 8–9).

Важливим засобом формування соціокультурологічної компетенції є тексти, що відображають життя українського народу, його традиції, звичаї, обряди, проблеми етики й моралі особистості, відомості з історії, культури українського народу, його духовно-моральні цінності.

Основними критеріями для відбору текстів визначено такі:

- *соціокультурний* (текст має формувати знання про загально-людські, національні, регіональні, сімейні, особистісні цінності, а також уміння реалізувати себе в соціокультурному середовищі);
- *лінгвістичний* (текст має бути насиченим мовними одиницями, мовними явищами, відобразити їх текстотвірні функції);
- *дидактичний* (найкращі зразки текстів різних стилів повинні мати навчальний і виховний потенціал);
- *сенситивний* (відповідність змісту тексту і його мовного оформлення віковим особливостям);
- *комунікативно-когнітивний* (текст повинен формувати комунікативні вміння в рецептивних і продуктивних видах мовленнєвої діяльності; відповідати пізнавальним потребам здобувачів, формувати світоглядно-ціннісні орієнтири) (Кухарчук, 2015: 290).

Є декілька шляхів використання текстів на заняттях з української мови як іноземної, але, на наш погляд, найдоречнішим є варіант, коли здобувачі знайомляться з текстом культурологічного спрямування, що сприятиме інтересу до нації, її мови, культури, історії, духовних цінностей. Потім студенти виявляють і вивчають у ньому мовні явища, пов'язані з мовною темою, яка була розглянута на попередньому занятті, а також знаходять у ньому незнайомі слова, з'ясовують їхнє значення, що допомагає поповнювати лексичний запас. Використання текстоцентричного підходу на заняттях з української мови як іноземної дає можливість реалізувати теоретичні знання на практиці.

Щоб правильно дібрати текст для подібних занять, потрібно враховувати особливості іншомовної аудиторії (твір повинен мати оптимальний обсяг, бути цікавим для молоді й доступним за лексико-граматичним наповненням); потенціал тексту для розвитку комунікативно-мовленнєвих умінь (можливість створення діалогів,

монологів, полілогів, рольових ігор, проведення дискусії за матеріалом твору); соціокультурний потенціал тексту (ознайомлення з українською культурою: традиціями, звичаями, історією, особливостями національного менталітету тощо); естетичну цінність тексту.

У методиці викладання української мови як іноземної ведуться активні пошуки раціональної класифікації вправ, однак тут спостерігаємо значні розходження як у принципах класифікації, так і в номінації видів роботи. Нам імпонує класифікація І. Є. Зозулі, яка пропонує для формування умінь осмислення інформації тексту поділяти завдання на *дотекстові* (*передтекстові*), *притекстові* й *післятекстові*.

Передтекстові завдання формують в іноземних здобувачів рецептивний і потенційний (активний) словниковий запас. Завдання викладача – пояснити новий матеріал й активізувати мовленнєвий та життєвий досвід здобувачів, необхідний для прочитання поданого тексту.

Притекстові завдання здобувачі виконують у процесі першого читання тексту. Ці завдання мають спрямовувати здобувачів на певний підхід до тексту, а саме: як до джерела практичної інформації, як до засобу пізнання України чи світу загалом, як до сукупності інформації з теми, яка вивчається, тощо.

Післятекстові завдання призначені для перевірки розуміння прочитаного іноземними здобувачами з метою удосконалення різноманітних умінь, що необхідні для подальшої інтерпретації тексту (Зозуля, 2018: 22).

Завдання до тексту мають відповідати рівню знань української мови здобувачами, наприклад, на початковому етапі тексти повинні бути не складними, а завдання спрямовані на вивчення лексики та граматики. На середньому рівні тексти можуть бути складнішими, а завдання спрямовані на розгляд стилістичних особливостей тексту та формування комунікативних умінь і навичок. На наступному етапі (високому рівні) навчання української мови як іноземної потрібно читати й обговорювати тексти різних стилів, зокрема художньої літератури, що стають основним матеріалом навчальної роботи.

Наведемо приклад роботи з текстом на середньому рівні володіння мовою. Пропонуємо текст, присвячений святкуванню Різдва Христового в Україні, з розробленими до нього завданнями на поглиблення

лексичного мінімуму й вивчення граматичного матеріалу, наявного в тексті.

Завдання 1. Запишіть і запам'ятайте нові слова та словосполучення.

Кутя, узвар, Різдво, Святвечір, піст, покуть, сіно, солома, дідух, книш, обрус, перша зірка, оберег, трапеза.

Викладач пояснює значення незнайомих слів і супроводжує це наочністю.

Завдання 2. Прочитайте й перекажіть текст.

Різдво Христове

Святкова передріздвяна вечеря («Багата кутя», «Святвечір», «Вілія») в українців була дуже урочистою, адже свято Різдва вважалося одним із найважливіших у році.

У цей день (6 січня) українці намагалися нічого не їсти, аж поки на небі не засяє перша зірка, адже люди вірили, що саме в цей час народжується Ісус Христос. Той, хто першим побачив різдвяну зірку, вважався найщасливішим у сім'ї.

Підготовка до святкової вечері мала всі ознаки церемоніалу та складалася з чіткої послідовності дій. Під образами на покуті стелили чисте сіно, а на нього ставили горщик з узваром і кутею і приказували: «Щоб кутя на покуть, а узвар на базар». В окремих регіонах України горщик з узваром та кутею накривали книшем (спеціальний обрядовий хліб). Потім виймали з печі кутю та встановлювали на покуті, а господиня при цьому квоктала, щоб кури наступного року добре неслися.

Святковий стіл, за яким збиралася разом уся родина, відіграв важливу роль у звичаях та обрядах Святвечора. Зверху стіл притрушували соломою, по кутках клали часник, що виконував роль оберегу, а потім вкривали обрусом (скатертиною). Усі предмети, які торкалися столу, за народними уявленнями, набували особливої сили і могли стати важливим магічним або лікувальним засобом.

На святковій трапезі 6 січня споживали всі продукти, наявні в господарстві, за винятком заборонених у піст. Різноманітність і багатство наїдків у цей день, повинні були сприяти добробуту родини наступного року. На стіл, зазвичай, ставили 12 страв. Навіть найбідніші селяни докладали максимум зусиль, щоб гідно зустріти Різдво. Святкові страви починали куштувати з куті. (За О. Курочкіним)

Завдання 3. Дайте відповіді на питання.

1. Коли в Україні святкують Різдво Христове? 2. Які основні обрядові страви готуються на Різдво? 3. Де господарі ставили кутю? 4. Чим накривали святковий стіл? 5. Скільки страв повинно було стояти на святковому столі?

Завдання 4. Випишіть по 5 іменників чоловічого, жіночого й середнього родів.

Наприклад: *чол. рід* – узвар, хліб, часник, стіл, Святвечір; *жін. рід* – вечеря, кутя, піч, родина, господиня; *сер. рід* – свято, сіно, Різдво, уявлення, господарство.

Завдання 5. Випишіть словосполучення іменника з прикметником.

Наприклад: *передріздвяна вечеря, перша зірка, святкової вечері, чисте сіно.*

Завдання 6. Запишіть словами числівники з тексту та провідміняйте.

Завдання 7. Прочитайте міні текст та поставте в правильну форму слова в дужках. Дайте назву тексту.

Кожне свято має свою (символіка) й атрибутику. На Різдво таким символом був дідух. Дідуха виготовляли з обжинкового чи зажинкового (сніп). Кілька житніх чи пшеничних (пучечки), об'язаних кожний кольоровою (стрічка), склали до купи – і виходив дивовижної форми оберіг.

Цей символ має давнє коріння, слово «дідух» означає дідівський дух. У кожній (родина) поіменно знали й відповідно шанували до сьомого коліна всіх попередників. Уважалося, що душі (предки) постійно контактують з родиною, стежать, щоб у ній був лад і спокій. (За В. Скурятівським).

Завдання 8. Доповніть речення. Використовуйте слова з довідки.

1. 6 січня українці святкують _____. 2. Основною стравою на столі є _____. 3. Під образами на покуті стелили чисте _____. 4. Символом Різдва в українців був _____. 5. Слово «дідух» означає _____.

Довідка: *дідівський дух, сіно, дідух, кутя, Різдво.*

Завдання 9. Підготуйте розповідь про свято, яке святкується у Вашій країні. Розкажіть, яких звичаїв та обрядів дотримуються під час його святкування.

Усі ці етапи роботи над текстом допомагають іноземним здобувачам не лише осмислити зміст тексту, засвоїти певні граматичні конструкції та опанувати нову лексику, а й зануритися в культуру українців.

Висновки

Отже, текстоцентричний підхід на заняттях з української мови як іноземної сприяє формуванню соціокультурної особистості іноземних здобувачів, що допоможе усвідомлено використовувати знання про історію, культуру, економіку, політику, побут країни, мову якої вони вивчають, у процесі іншомовного спілкування. Читання текстів культурологічного спрямування розвиває мислення іноземних здобувачів, допомагає усвідомити особливості системи української мови, розвиває комунікативну й соціокультурну компетенції, підвищує інтерес до оволодіння українською мовою.

У нашому дослідженні подано лінгвістичні й лінгводидактичні засади текстоцентричного підходу та його роль у формуванні соціокультурної компетентності в іноземних здобувачів, окреслено основні текстологічні знання й текстотворчі вміння й навички, визначено критерії відбору текстів, запропоновано систему вправ і завдань.

Подані матеріали не вичерпують проблеми. Численні її аспекти потребують ретельної уваги з боку дослідників і спеціальних досліджень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Білик, О. М. (2015). Роль української культури у процесі соціалізації іноземних студентів у освітньо-культурному середовищі вищого навчального закладу. *Зб. наук. пр. Хмельн. ін-ту соц. технол. Ун-ту «Україна»*, 11, 27–31.
2. Галенко, А. М. (2012). Культурологічна компетентність у структурі професійних компетентностей студентів філологічних спеціальностей. *Наук. вісн. Донбасу*, 4. Узято з http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvd_2012_4_25.
3. Глазова, О. П. (2013). Текстоцентричний підхід у вивченні української мови. *Методичні діалоги*, 7–8, 22–27.
4. Донченко, Т. (2001). Урок мови: текст як дидактичний матеріал. *Урок української*, 2, 33–35.
5. Зозуля, І. Є. (2018). Навчання читання іноземних студентів україномовних текстів (початковий етап). *Закарпатські філологічні студії*, 5 (1), 20–25.
6. Киливник, В. В. (2019). Формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів іноземної мови в системі педагогічного коледжу. (Дис. ... канд. філол. наук). Вінниця: ВДПУ імені Михайла Коцюбинського.
7. Кухарчук, І. О. (2015). Текстоцентричний підхід до формування соціокультурної компетентності майбутнього вчителя-словесника. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 5 (49), 286–295.
8. Пентлюк, М. І. (1999). Аналіз тексту на уроках мови. *Дивослово*, 3, 30–32.
9. Попко, І. А.

(2003). Сучасні тенденції у викладанні іноземних мов у вищих навчальних закладах України. *Лінгвометодичні концепції викладання іноземних мов у немовних вищих навчальних закладах України* (с. 278–294). Київ. 10. **Усик, О. Ф.** (2010). Формування соціокультурної компетентності студентів філологічних спеціальностей у процесі вивчення гуманітарних дисциплін. (Автореф. дис. ... канд. філол. наук). Кривий Ріг: КДПУ. 11. **Чернуха, Н. М.,** & Мурзіна, А. В. (2009). Умови формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів філологів. *Вісн. Луган. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка*, 9 (172), 165–173. 12. **Шелехова, Г. Т.** (1998). Сучасні підходи до навчання рідної мови в загальноосвітній школі. *Українська мова і література в школі*, 1, 8–12. 13. **Шиянюк, Л.** (2010). Текст як основа формування риторичної культури студентів не філологів. *Вісн. Львів. нац. ун-ту. Серія філологічна*, 50, 371–377. 14. **Ярмолюк, А.** (2008). Формування соціокультурної компетентності старшокласників у процесі роботи над текстом. *Українська мова і література в школі*, 7–8, 33–37.

REFERENCES

1. **Bilyk, O. M.** (2015). Rol ukrainскоi kultury u protsesi sotsializatsii inozemnykh studentiv u osvithno-kulturnomu seredovyshchi vyshchoho navchalnogo zakladu [The role of Ukrainian culture in the process of socialization of foreign students in the educational and cultural environment of higher education]. *Zb. nauk. pr. Khmel'n. in-tu sots. tekhnol. Un-tu «Ukraina» – Collection of scientific works of the Khmelnytsky Institute of Social Technologies of the University «Ukraine»*, 11, 27–31 [in Ukrainian]. 2. **Halenko, A. M.** (2012). Kulturolo-hichna kompetentnist u strukturi profesiinykh kompetentnosti studentiv filolohichnykh spetsialnosti [Cultural competence in the structure of professional competencies of students of philological specialties]. *Nauk. visn. Donbasu – Scientific Bulletin of Donbass*, 4. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvd_2012_4_25 [in Ukrainian]. 3. **Hlazova, O. P.** (2013). Tekstotsentrychnyi pidkhid u vyvchenni ukrainскоi movy [Text-centric approach in the study of the Ukrainian language]. *Metodychni dialogy – Methodical dialogues*, 7–8, 22–27 [in Ukrainian]. 4. **Donchenko, T.** (2001). Urok movy: tekst yak dydaktychnyi material [Language lesson: text as didactic material]. *Urok ukrainскоi – Ukrainian lesson*, 2, 33–35 [in Ukrainian]. 5. **Zozulia I. Ye.** (2018). Navchannia chytannia inozemnykh studentiv ukrainomovnykh tekstiv (pochatkovyi etap) [Teaching foreign students to read Ukrainian-language texts (initial stage)]. *Zakarpatski filolohichni studii – Transcarpathian philological studies*, 5 (1), 20–25 [in Ukrainian]. 6. **Kylyvnyk V. V.** (2019). Formuvannia sotsiokulturnoi kompetentnosti maibutnix uchyteliv inozemnoi movy v systemi pedahohichnogo koledzhu [Formation of socio-cultural competence of future foreign language teachers in the system of pedagogical college]. *Candidate's thesis*. Vinnytsia: VDPU imeni Mykhaila Kotsiubynskoho [in Ukrainian]. 7. **Kukharchuk I. O.** (2015). Tekstotsentrychnyi pidkhid do formuvannia sotsiokulturnoi kompetentnosti maibutnogo vchytelia-slovesnyka [Text-centric approach to the formation of socio-cultural competence of the future teacher-vocabulary]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii – Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*, 5 (49), 286–295 [in Ukrainian]. 8. **Pentyluk M. I.** (1999). Analiz tekstu na urokakh movy [Text analysis in language lessons]. *Dyvoslovo*, 3, 30–32 [in Ukrainian]. 9. **Popko I. A.** (2003). Suchasni tendentsii u vykladanni inozemnykh mov u vyshchykh navchalnykh zakladakh Ukrainy [Modern tendencies in teaching foreign languages in higher educational institutions of Ukraine]. *Linhvometodychni kontsept-sii vykladannia inozemnykh mov u nemovnykh vyshchykh navchalnykh zakladakh Ukrainy*

[Linguistic-methodical concepts of teaching foreign languages in non-language higher educational institutions of Ukraine] (pp. 278–294). Kyiv [in Ukrainian]. 10. **Usyk O. F.** (2010). Formuvannya sotsiokulturnoi kompetentnosti studentiv filolohichnykh spetsialnosti u protsesi vyvchennia humanitarnykh dystsyplin [Formation of socio-cultural competence of students of philological specialties in the process of studying humanities]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kryvyi Rih: KDPU [in Ukrainian]. 11. **Chernukha, N. M., & Murzina, A. V.** (2009). Umovy formuvannya sotsiokulturnoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv filolohiv [Conditions for the formation of socio-cultural competence of future teachers of philology]. *Visn. Luhan. nats. un-tu imeni Tarasa Shevchenka – Bulletin of Luhansk Taras Shevchenko National University*, 9 (172), 165–173 [in Ukrainian]. 12. **Shelekhova H. T.** (1998). Suchasni pidkhody do navchannia ridnoi movy v zahalnoosvitnii shkoli [Modern approaches to teaching the native language in secondary school]. *Ukrainska mova i literatura v shkoli – Ukrainian language and literature at school*, 1, 8–12 [in Ukrainian]. 13. **Shyianiuk L.** (2010). Tekst yak osnova formuvannia rytorychnoi kultury studentiv ne filolohiv [The text as a basis for the formation of rhetorical culture of non-philological students]. *Visn. Lviv. un-tu. Serii filolohichna – Bulletin of Lviv University. Philological series*, 50, 371–377 [in Ukrainian]. 14. **Yarmoliuk A.** (2008). Formuvannya sotsiokulturnoi kompetentsii starshoklasnykiv u protsesi roboty nad tekstem [Formation of socio-cultural competence of high school students in the process of working on the text]. *Ukrainska mova i literatura v shkoli – Ukrainian language and literature at school*, 7–8, 33–37 [in Ukrainian].

Марцин Світлана Олександрівна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри українознавства і лінгводидактики, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди.

Tel.: +38-097-337-02-33

E-mail: martsin_sveta@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0002-1265-8833>

Martsyn Svitlana Oleksandrivna – Candidate of Philological Sciences (Ph.D.), Do-cent, Associate Professor at the Department of Ukrainian Studies and Linguistic Didactics, H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University; 2 Valentynivska Str., Kharkiv, 61168, Ukraine.

Надійшла до редакції 22 березня 2021 року

CITATION

ДСТУ 8302:2015: Марцин С. О. Текстocентричний підхід на заняттях з української мови як іноземної: формування соціокультурних компетентностей здобувачів освіти. *Лінгвістичні дослідження: зб. наук. пр. Харк. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди*. Харків, 2021. Вип. 54. Ч. II. С. 224–234. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2021.54.2.20>

APA: Марцин, С. О. (2021). Текстocентричний підхід на заняттях з української мови як іноземної: формування соціокультурних компетентностей здобувачів освіти. *Лінгвістичні дослідження*, 54 (II), 224–234. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2021.54.2.20>